پنجشنبههای سخت شمارهی ۲۹

پنچشنبهی بیست و نمم

سخنراني دال

گزارشی از سخنرانی دال در مورد پنچشنبههای سخت

مقدمهي سردبير

سخنرانیهای دال در جلسههای تیم فنی پنجشنبههای سخت معمولا بسیار تأثیرگذار، به یاد ماندنی و با اهمیت هستند. اعضای تیم فنی هنوز سخنرانی تاریخی دال را در آذر سال گذشته (CTOF) به یاد دارند. آن سخنرانی تحولات بزرگی را در پنجشنبههای سخت به همراه داشت. از این رو وقتی اعلام شد که در جلسهی گذشتهی تیم فنی قرار است دال سخنرانی کند، موجی از دلهره ما را فرا گرفت. دلیل نگرانی ما شایعاتی بود که قرار است دال در این سخنرانی پایان پنجشنبههای سخت را اعلام کند.

در پانزده ماه گذشته پنجشنبههای سخت به بخشی از وجودمان تبدیل شده است. ما با پنجشنبههای سخت زندگی کرده ایم و نگرانیهایمان را با کمک آن فراموش کرده ایم. با هر شماره ی این نشریه یکی از پنجشنبههای سال را با رنگی که در زیباترین جلوههای طبیعت به ندرت دیده می شود، آراسته ایم. همراه یادداشتهای دال در در در دنیای دانش و خیال اوج گرفته ایم و افق هایی را برای اولین بار در تاریخ بشر نمایان کرده ایم. با پنجشنبه های سخت به کلمههای امید، خلاقیت و دانش مفهوم جدیدی بخشیده ایم. چطور پنجشنبههای سخت را، بخشی از وجود و ذهنمان را فراموش کنیم؟ با این افکار پریشان به انتظار سخنرانی دال نشستیم؛ انتظاری که در آن ترس، با این بهانه که شاید این شماره، آخرین شمارهی پنجشنبههای سخت باشد خواب را از چشمان ما می ربود و ما را در تاریکی رها می کرد.

با توجه به اهمیت این سخنرانی، بر خود میدانیم تا خوانندگان گرامی را از برخی از جزئیات آن آگاه نماییم. مطالبی که در ادامه بیان میشوند از یادداشتهای سردبیر از این سخنرانی انتخاب شده اند.

برای تماس با سردبیر با آدرس gholamirudi@nit.ac.ir مکاتبه نمایید.

گزارشی از سخنرانی دال

امروز دال در جلسهی تیم فنی پنج شنبه های سخت سخنرانی می کند. همه هیجان دارند و لحظه شماری می کنند. دال وارد می شود و به آرامی به سوی جایگاه حرکت می کند. جز صدای گامهای دال و صدای نفس کشیدن دو نفری که کنار من نشسته اند، چیزی شنیده نمی شود. دال، که شادمان تر از همیشه به نظر می رسد پشت جایگاه سخنران قرار می گیرد. همه منتظرند. سرفه می کند (دال). یکی از دو نفری که کنار من نشسته اند نفس خود را نگه می دارد (سردبیر احتمال می دهد افراد بیشتری نفس خود را از هیجان نگه داشته باشند اما امکان بررسی این فرضیه وجود ندارد). به نظر می رسد زمان متوقف شده باشد. دال شروع می کند.

در قسمت اول سخنرانی، دال تأکید می کند که پنج شنبه های سخت بسیار فراتر از انتظارها گسترش پیدا کرده است. خوش بین ترین عضو تیم فنی نیز پیش بینی چنین رشدی را در این مدت کوتاه نمی کرد. سپس، چند پرسش مطرح می کند. آیا هیچ مرزی، سیاسی یا جغرافیایی، وجود دارد که آوازه ی پنج شنبه های سخت از آن عبور نکرده باشد؟ آیا نشریه ی مشابه ی پیش از این وجود داشته است که خواننده های بیشمار آن با شوق و امید روزها در انتظار انتشار هر یک از شماره های آن باشند؟ دال اضافه می کند بله، پنج شنبه های سخت راهی بسیار سخت را به آسانی پیموده است و به نظر می رسد به پایان این راه رسیده باشد (متأسفانه این قسمت از یادداشت های سردبیر بر خلاف همیشه، بسیار ناخوانا است؛ گویا قلم سردبیر در این لحظه سرپیچی می کند و از مسیر اصلی خود گاه می لغزد).

بنابراین (دال می افزاید) باز هم باید مسیر جدیدی را برای پنجشنبههای سخت تعیین کنیم تا اوج بگیرد و گستره ی بزرگتری از دنیای ریاضی را بری بشریت نمایان کند. شادی شنوندگان در این قسمت سخنرانی بسیار دیدنی است (قلم سردبیر نیز به نظر می رسد انرژی خود را با فشار دو چندان روی کاغذ نشان می دهد). او چند تغییر احتمالی را پیشنهاد می دهد ولی اشاره می کند اگر قرار است این تغییرات انجام شوند بهتر است تدریجی باشند.

در قسمت دیگری از سخنرانی، دال به پنجشنبه ی بیست و هشتم می پردازد. وی ایده ی الگوریتم سردبیر را بیان می کند و توضیح می دهد که این الگوریتم بسیار سریع است و ناحیه ی داغ را با ضریب تقریب نیم می یابد (به دلیل شکسته نفسی، سردبیر به این قسمت از سخنرانی فقط اشاره می کند). دال پیشنهاد می دهد که بسیار جالب خواهد بود این الگوریتم به صورتی تغییر داده شود که بتواند به پرسشهایی پاسخ دهد که علاوه بر بازه ی زمانی، اندازه ی مربع داغ را نیز مشخص می کنند.

دال شصت و هفت دقیقه صحبت می کند و در پایان بیان می کند که افق بسیار در خشانی را برای پنج شنبههای

سخت مشاهده می کند و با جملهای پر از امید سخنرانی شگفتانگیز خود را خاتمه می دهد: «همه را فرا می خوانم تا با پنج شنبه های سخت از سخت ترین گذرگاه های دانش عبور کنیم».

